

EL CATALÀ A LES INSTITUCIONS EUROPEES

El considerat pare fundador de l'actual Unió Europea, Jean Monnet, va dir que aquesta es faria a petites passes. En el cas del reconeixement i ús del català a la Unió, aquestes són petitíssimes.

Cal recordar que el règim lingüístic de la Unió el fixen els estats. El Govern espanyol, presidit per Felipe González, que va negociar l'adhesió del Regne d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea (CEE), va fixar l'espanyol com a llengua oficial i de treball que s'incorporava a la CEE d'acord amb l'esmentada adhesió.

Des de la nostra incorporació ja fa vint anys, diverses institucions i entitats han proposat la incorporació del català en el règim lingüístic de la Unió. Gràcies a una petició conjunta dels parlaments català i balear, el Parlament Europeu va aprovar per unanimitat, l'11 de desembre de 1990, un informe sobre el català com a llengua europea que mereixia un tractament específic per part de les institucions europees. És l'únic document fins ara d'una institució de la Unió que ha fet aquest reconeixement.

D'aleshores ençà, el català ha tingut una presència efectiva a les institucions europees. La Comissió Europea ha publicat en català els tractats constitucionals de la Unió i material d'informació, i s'ha utilitzat en reunions oficials a Catalunya. Tant en la delegació de la Comissió Europea com en la del Parlament Europeu a Barcelona, s'ha editat i difós material imprès i audiovisual especialment per informar i difondre temes d'especial relleu i interès per als ciutadans.

La mateixa presidència del Parlament Europeu ha utilitzat el català en la correspondència amb responsables d'institucions catalanes. Si ho comparem amb una llengua oficial de la Unió Europea, encara que no de treball com el gaèlic, incorporat amb l'adhesió d'Irlanda, s'ha utilitzat més el català, i hi ha més material d'informació i difusió en català, editat per les institucions europees, que en gaèlic.

Aquesta situació de fet i alguns avenços significatius, certament, no resulten satisfactoris. L'actual Govern espanyol, presidit per José Luis Rodríguez Zapatero, va elaborar el 2004 un memoràndum adreçat a les institucions de la Unió per assegurar-hi l'ús del català, donat per a acords administratius amb el Consell de la Unió Europea, la Comissió Europea, el Comitè de les Regions i el Comitè Econòmic i Social, que permet, amb grau diferent, la intervenció en català, basc i gallec en les sessions plenàries, les comunicacions escrites en totes, les comunicacions escrites de les persones jurídiques a la Comissió Europea i del Comitè Econòmic i Social i l'existència d'un organisme intermediari per a traduccions. Els costos d'utilització dels esmentats idiomes són coberts pel Govern espanyol.

La institució en què existeix un retard més important pel que fa a la utilització del català en relació amb les altres institucions de la Unió, en virtut dels esmentats acords administratius, és el Parlament Europeu. Després de superar una sèrie de reserves, finalment hi ha hagut acord per assegurar la comunicació escrita en català amb els ciutadans. La resta de les propostes per equiparar-se a les de les altres institucions s'espera que es pugui assolir la propera tardor, amb la qual cosa es podrà assegurar la intervenció en català en Ple pels nostres representants en el Parlament Europeu.

Carles A. Gasòliba